



س ۱-۶۰۴-۹۹

بانک تجارت
TEJARAT BANK

قوانین جدید چک

tejaratbank ۱۵۵۴
www.aparat.com/TejaratBank
www.tejaratbank.ir

فهرست

- ۱..... مشخصات ظاهری چک‌های جدید
- ۱..... الزامات قانونی چک‌های جدید
- ۲..... ابزارهای دسترسی به سامانه میاد
- ۳..... فرآیندهای مرتبط با چک در سامانه میاد
- ۵..... اعلام وضعیت اعتباری مادرکننده چک
- ۶..... نحوه وصول چک‌های ثبت شده در سامانه میاد
- ۷..... نحوه برگشت زدن چک و دلایل برگشت آن
- ۷..... نحوه رفع سوء اثر چک
- ۹..... محدودیت‌های دارندگان چک برگشتی
- ۱۰..... موارد منع اعطای دسته چک به اشخاص
- ۱۱..... مشخصات تکمیلی ظاهری چک
- ۱۳..... مشخصات ظاهری چک در زیر نور ماورا بنفش

ابزارهای دسترسی به سامانه میباد

بانکداری اینترنتی و همراه بانک تجارت

- ثبت اطلاعات چک صادر شده از طریق بانکداری اینترنتی یا همراه بانک صادرکننده دسته چک امکان پذیر است.
- برای تایید دریافت و انتقال چک، نیازی به یکسان بودن بانک کاربر با بانک صادرکننده چک نیست.

اپلیکیشن‌های پرداخت (برای مشتریان حقیقی و حساب‌های انفرادی)

- ورود به سامانه میباد از طریق اپلیکیشن‌های حوزه پرداخت برای ثبت صدور، تایید دریافت یا انتقال چک صرفاً باید از طریق تلفن همراهی که سیم‌کارت آن به نام خود شخص است، انجام شود.

مراجعه به شعب بانک‌های عامل (برای مشتریانی که امکان دسترسی به ابزار غیر حضوری را ندارند)

- برای ثبت چک، شخص صادرکننده باید به شعبه بانک خود مراجعه کند.
- برای تایید دریافت چک، شخص تاییدکننده (ذینفع) باید به بانکی که در آن حساب فعال دارد مراجعه کند.



مشخصات ظاهری چک‌های جدید

- چک به رنگ بنفش و دارای QR-Code است.
- شناسه یکتای ۱۶ رقمی در سمت چپ بالای هر برگ چک درج شده است.
- عبارت «کارسازی این چک منوط به ثبت صدور، دریافت و انتقال آن در سامانه میباد است» روی چک دیده می‌شود.

الزامات قانونی چک‌های جدید

تمام صادرکنندگان، انتقال دهندگان و ذینفعان چک، ملزم به رعایت موارد زیر هستند:

- لزوم ثبت تمام چک‌های جدید در سامانه میباد، توسط صادرکننده و تایید و انتقال چک توسط ذینفع
- ممنوعیت دارندگان چک برگشتی رفع سوء اثر نشده، از صدور چک جدید و ثبت آن در سامانه میباد
- لزوم صدور چک در وجه ذینفع مشخص و ممنوعیت صدور آن در وجه حامل
- جایگزینی پشت‌نویسی چک‌های طرح جدید از طریق ثبت انتقال در سامانه میباد

نحوه احراز هویت

- احراز هویت در اینترنت بانک و همراه بانک، از طریق دریافت نام کاربری و رمز عبور انجام می‌شود.
- احراز هویت در اپلیکیشن‌های پرداخت، یکی از مراحل «ثبت چک» است و از طریق ورود اطلاعات یکی از کارت‌های بانکی از همان بانکی که دسته چک وی را صادر کرده است، توسط صادرکننده چک انجام می‌شود. برای گیرنده چک، صرفاً ورود اطلاعات یکی از کارت‌های بانکی کافی است.
- احراز هویت حضوری در شعب بانک‌ها طبق روال‌های موجود انجام می‌شود.

فرآیندهای مرتبط با چک در سامانه میاد

۱- ثبت چک (مدور چک جدید)

صادرکننده چک پس از درج مندرجات در برگ چک، باید اقدامات زیر را انجام دهد:

- ۱ مراجعه به یکی از ابزارهای دسترسی به سامانه میاد
- ۲ احراز هویت
- ۳ ورود مندرجات چک در سامانه میاد شامل تاریخ سررسید، مبلغ، اطلاعات هویتی ذینفع و بابت
- ۴ تایید و ثبت اولیه چک

توجه: این مرحله به عنوان ثبت اولیه چک تلقی شده و ثبت نهایی چک در سامانه میاد مستلزم تایید دریافت چک توسط ذینفع آن است.



۲- استعلام و تایید دریافت چک (توسط ذینفع)

گیرنده چک با در دست داشتن برگ چک، اقدامات زیر را انجام خواهد داد:

- ۱ مراجعه به یکی از ابزارهای دسترسی به سامانه میاد
- ۲ احراز هویت
- ۳ استعلام و تطبیق مندرجات برگ چک شامل تاریخ سررسید، مبلغ، اطلاعات هویتی ذینفع و بابت
- ۴ تایید یا رد چک براساس انطباق یا عدم انطباق مندرجات

✓ در صورت تایید چک:

چک در وضعیت ثبت نهایی تلقی می‌شود و قابلیت نقد شدن در سررسید را خواهد داشت.

✗ در صورت رد چک:

ذینفع ضمن انتخاب حداقل یکی از دلایل مندرج در سامانه، باید فیزیکی چک را به صادرکننده/انتقال دهنده عودت دهد.

۳- انتقال چک

در قانون جدید چک، درج اطلاعات انتقال چک در سامانه میاد، جایگزین پشت‌نویسی شده است. بنابراین مراحل زیر باید توسط انتقال دهنده چک انجام شود:

- ۱ مراجعه به یکی از ابزارهای دسترسی به سامانه میاد
- ۲ احراز هویت
- ۳ ورود شناسه میادی برگ چک متعلق به انتقال دهنده در سامانه میاد
- ۴ ورود اطلاعات و هویت ذینفع جدید چک (انتقال گیرنده)
- ۵ تایید و ثبت اولیه انتقال چک

۴- استعلام وضعیت چک

شخص صادرکننده یا ذینفع با استفاده از شناسه میادی برگ چک خود قادر به مشاهده وضعیت چک ثبت شده در سامانه میاد خواهد بود.

○ نحوه وصول چک‌های ثبت شده در سامانه صیاد

۱. مراجعه مالک نهایی چک (آخرین ذینفع چک) در تاریخ سررسید آن، به هر یک از شعب بانک صادرکننده چک
۲. انجام استعلام‌های لازم از سامانه میاد توسط بانک و اطمینان نسبت به مالکیت شخص ذینفع
۳. انجام سایر اقدامات توسط بانک

توجه

- در صورت کسری موجودی حساب، ذینفع می‌تواند مبلغ موجود در آن حساب را طلب کرده و همچنین خواهان پرداخت مبلغ کسری چک از محل موجودی در سایر حساب‌های انفرادی ریالی صاحب حساب در همان بانک شود.

- در صورت عدم کفایت موجودی، پس از ۲۴ ساعت از ثبت برگشت چک، تمام حساب‌های صادرکننده چک در تمام بانک‌ها و موسسات اعتباری به میزان مبلغ کسری چک، مسدود خواهد شد.



استعلام وضعیت اعتباری صادرکننده چک
(تعداد و مبلغ یک‌های برگشتی رفع سوء اثر نشده):

الف. یورتال بانک مرکزی

۱. مراجعه به پایگاه اطلاع رسانی بانک مرکزی به نشانی www.cbi.ir
۲. ورود به صفحه استعلام وضعیت اعتباری چک صیادی
۳. درج شناسه استعلام ۱۶ رقمی مندرج در چک های مبادی



ب. سامانه پیامکی ۷۰۱۷۰۱

ارسال [شناسه ۶ارقمی*۱*۱] به سرشماره ۷۰۱۷۰۱



نحوه برگشت زدن چک و دلایل برگشت آن

بانک در موارد زیر، مجاز به پرداخت وجه چک نبوده و با درخواست دارنده چک، موظف به صدور گواهی نامه عدم پرداخت دارای کد رهگیری است:

- عدم کفایت موجودی حساب جاری و عدم امکان تأمین وجه چک از محل سایر حساب‌های صادرکننده چک در همان بانک
- عدم انطباق امضای مندرج در چک با نمونه امضای معرفی شده در حدود عرف بانکداری
- وجود اختلاف در مندرجات برگه چک
- صدور دستور عدم پرداخت توسط صادرکننده یا ذینفع یا قائم مقام قانونی آن‌ها.
- بسته بودن حساب جاری یا انسداد بخش یا تمامی موجودی آن و عدم امکان تأمین وجه چک از سایر حساب‌های صادرکننده چک در همان بانک به گونه‌ای که امکان پرداخت وجه چک بطور کامل میسر نباشد.
- قلم خوردگی در متن چک و فقدان ظهرنویسی مرتبط با تصحیح قلم خوردگی
- عدم انطباق مندرجات برگه چک با مندرجات ثبت شده در سامانه صیاد

نحوه رفع سوء اثر چک

در هریک از موارد زیر، بانک مکلف است مراتب را در سامانه یکپارچه بانک مرکزی اعلام کند تا فوراً و به صورت برخط از چک رفع سوءاثر شود:

- واریز کسری مبلغ چک به حساب جاری و ارائه درخواست مسدودی. در این صورت بانک مکلف است ضمن مسدود کردن مبلغ مذکور تا زمان مراجعه دارنده چک و حداکثر به مدت یک سال، ظرف مدت سه روز واریز مبلغ را به شیوه‌ای اطمینان بخش و قابل استناد به اطلاع دارنده چک برساند.
- ارائه لاشه چک به بانک

- ارائه رضایت نامه رسمی (تنظیم شده در دفاتر اسناد رسمی) از دارنده چک یا نامه رسمی از شخص حقوقی دولتی یا عمومی غیردولتی دارنده چک به بانک
- ارائه نامه رسمی از مرجع قضائی یا ثبتی ذی صلاح به بانک مبنی بر اتمام عملیات اجرایی در خصوص چک
- ارائه حکم قضائی مبنی بر برانته ذمه صاحب حساب در خصوص چک
- سپری شدن مدت سه سال از تاریخ صدور گواهی نامه عدم پرداخت مشروط به اینکه در خصوص چک مورد نظر، دعوای حقوقی یا کیفری در دادگاه‌ها و مراجع قضایی طرح نشده باشد.



محدودیت‌های دارندگان چک برگشتی

تمامی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری مکلفند تازمانی که از چک برگشتی رفع سوء اثر نشده است، محدودیت‌های زیر را نسبت به صاحب حساب و امضاکننده چک برگشتی اعمال کنند:

- عدم امکان افتتاح هرگونه حساب و صدور کارت بانکی جدید، حتی صدور المثنی، تمدید تاریخ اعتبار کارت یا کارت اعتباری
- مسدود شدن وجوه تمام حساب‌ها و کارت‌های بانکی متعلق به صادرکننده به میزان کسری مبلغ چک
- عدم پرداخت هرگونه تسهیلات بانکی
- عدم صدور ضمانت‌نامه‌های ارزی یا ریالی
- عدم گشایش اعتبار اسنادی ارزی یا ریالی



موارد منع اعطای دسته چک به اشخاص

اعطای دسته چک به مشتریان زیر ممنوع است:

- اشخاص ورشکسته
- اشخاص معسر از پرداخت محکوم به
- اشخاص دارای چک برگشتی رفع سوء اثر نشده
- وکیل یا نماینده امضاکننده چک برگشتی رفع سوء اثر نشده از طرف اشخاص صاحب حساب
- اشخاصی که بنا به رأی قطعی مراجع قضایی به محرومیت از داشتن دسته چک محکوم شده‌اند.
- اشخاصی که حساب جاری آن‌ها به دلایل قانونی یا تصمیم مرجع قضایی مسدود شده و برداشت از آن ممنوع است. به استثنای مواردی که صرفاً بخشی از موجودی حساب جاری مشتری مسدود شده و برداشت مابقی موجودی حساب جاری وی امکان‌پذیر است.
- اشخاص ورشکسته، معسر از پرداخت محکوم به، یا دارای چک برگشتی رفع سوء اثر نشده که به وکالت یا نمایندگی از طرف صاحب حساب اقدام به درخواست دسته چک کنند.
- اشخاصی که تعداد برگه چک‌های تعیین تکلیف نشده آن‌ها، بیش از مجموع تعداد برگه‌های آخرین دسته چک اعطایی به وی باشد.
- مشتریانی که از پذیرش الحاقیه جدید به قرارداد افتتاح حساب جاری خودداری کنند.

مشخصات تکمیلی ظاهری چک

درج نوار سینوسی ریز نوشته
نام بانک در متن چک در دو
سمت چپ و راست چک

ریز نوشته اختصاصی نام
بانک در دور کادر تاریخ و
کادر ریال به رنگ بنفش

درج ریز نوشته
نام بانک به
صورت افقی در
پایین چک

لوگوی چکاوک به
رنگ متن چک

درج نوار عمودی حاوی
اطلاعات نام بانک و سری
چک به صورت خطی

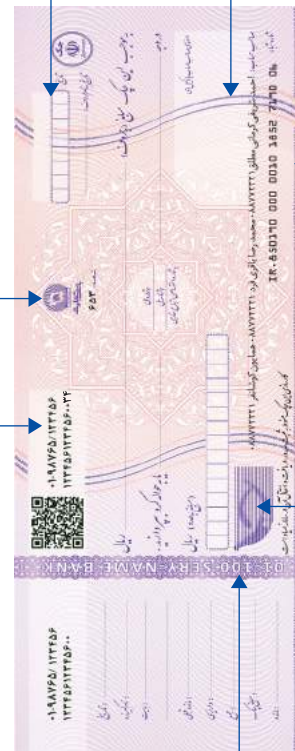
درج شماره سریال با مرکب مشکی پشت
قرمز که از روی چک مشکی و از پشت چک
به رنگ قرمز است و در زیر نور ماورا بنفش
به رنگ سبز دیده می شود.

وجود الیاف رنگی مرنه در دور رنگ
قرمز و آبی به صورت پراکنده در
دو طرف چک

کاغذ از نوع واتر مارک
مولتی تن با آرم اختصاصی
چاپخانه دولتی ایران که در
مقابل نور نمایان می شود.

درج نوار عمودی
در ظهر چک
حاوی آرم بانک
نام بانک و
سری چک

نوار ریز نوشته با ضخامت کانونی
حاوی اطلاعات نام بانک و سری چک



مشخصات ظاهری چک در زیر نور ماورا بنفش

نوار ریز موج نام بانک در کادر تاریخ و کادر ریال در دورنگ نامرئی، که تحت تابش نور ماورا بنفش نمایان می‌شود.

وجود الیافی رنگی نامرئی در چهار رنگ قرمز، زرد، سبز و آبی به صورت پراکنده در دو طرف چک

لوگوی چکاوک در رنگ نامرئی قابل رویت با نور ماورا بنفش

درج آرم بانک به صورت نگاتیو در وسط چک قابل رویت در نور ماورا بنفش

درج اطلاعات چک حاوی نام بانک و سری چک در مرکب نامرئی سبز که تحت تابش نور ماورا بنفش نمایان می‌شود.

درج کد اختصاصی مربوط به هر بانک در زیر محل شماره سریال در رنگ نامرئی سبز

